

LIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Forandring i Lov angaaende Brændevinshandel og Brændvinsubstjænkning paa Færøerne af 3die Marts 1860.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 28de Marts 1876).

Det vil formentlig tjene denne Sags rette Forstaaelse at gjøre — i al Korthed — Rede for dens Udvikling i Fortiden. Det maa da erindres, at Færøerne i Maret 1855 ved Lov af 21de Marts s. A. pludselig gik over fra Statens Monopolhandel til fuldstændig Frihandel og Toldfrihed. At denne forandrede Handelsstilling maatte medføre meget forandrede Forhold i mange Retninger var naturligvis forudset og forudsat; men dog overraskede visse Kjendsgjæringer adskillige deroppe og gjorde dem betænkelige. Et af de Forhold, der saaledes gjorde Somme — maasse Mange — endog bange for Deres Fremtid, var den lette og fuldkommen uhindrede Afgang til Forbruget af spirituøse Drikke og da selvfølgelig i Hovedsagen Brændevin. Det tog dog et Aar eller lidt mere, inden Forbruget og dermed Tilførselen tog noget større Opving. Det ses af modtagne Oplysninger at endnu i Maret 1856 er der ikkun tilført Færøerne i det Hele 10,884 Potter *) Spiritus. Men allerede 1857 var Tilførslen stegen til 94,832 Potter eller ni dobbelt. Næste Aar var det gaaet noget tilbage igjen, men steg atter, saa der i Maret 1860 indførtes noget over 100,000 Potter. Regjeringen havde i Monopolets Tid saa godt som slet ingen Spiritus tilført Derne, saa at navnlig blandt Smaaafolk og Arbejderne var Brugten af dette Pirrings- og Styrkningsmiddel saa godt som ukjendt. Frihandelen og Frinceringen bragte Varen paa Markedet og gjorde Afgangen bekvem ved at sprede den overalt paa Derne til alle Smaaahandelerne i selv de ensomste Bygder. En af Følgerne heraf maatte ganske naturligt blive den, at der fandt nogen Misbrug Sted, som vakte Forargelse og Frygt, vistnok mere end nødvendigt, blandt Færingerne. Der reiste sig da en Bevægelse derimod, udgaaende fra en Præst paa Ostersø og nogle flere Personer, og denne Bevægelse dreves saa vidt, at Kongioningsmagten kom i Arbejde, og Frugten deraf var Loven af 3die Marts 1860, hvorved Salget og Udfjænkningen af Brændevin (ved dette Udtryk maa bestandig forstås al Slags Spiritus) gjordes afhængig af Bevillinger, der løses ved en „Kjendelse“ af 20 Rd. og bærer en „aarlig Afgift“ af 100 Rd. for Brændevinshandel samt henholdsvis 10 Rd. og 50 Rd. for Udfjænkning. Desuden fastsætter Loven en Række andre Begrænsninger, navnlig for Udfjænkningen, der nødvendig maatte lægge alvorlige Hindringer i Veien for denne Art Næring og ogsaa har gjort det, saa der til Dato kun findes en eneste Udfjæknings-Bevilling udstedt paa Derne, nemlig i Thorshavn.

Aftog nu Forbruget og altsaa Tilførselen af Brændevin derefter? Ingenlunde! den tiltog tværtimod efter et Aars Forløb i forstørret Maalestok lige til Maret 1866, da Forbruget kulminerede med 228,693 Potter. Gjennem-Avarene 67, 68, 69, 70 viser sig derefter en jævn Nedgang indtil mellem 90 og 100 Tusinde Potter, altsaa langt under det Halve imod 1866. Hvorvidt derimod en fornyet Opgang i 1871 til 123,652 Potter er Begyndelsen til en ny, senere forsat Stigen, foreligger der Intet om.

*) Dog vides Mængden ikke noiatig.